No. 117. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zaturdag 18 Mei.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, ontvangen hebbende rekwest van CORNELIS VAN IERSEL, woonachtig alhier; strekkende om de noodige toestemming te erlangen tot het oprigten eener *Huis- en Hoefsmederij*, ten behoeve van zijnen zoon WILLEM VAN IERSEL, in de door hem gekochte Huizinge, staande binnen deze Stad op de Ginneckenstraat wijk A. N. 90.

En vermits alvorens op het gedane verzoek kan worden gedisponeerd, overeenkomstig het koninklijk besluit van den 31. Januarij 1824 (Staatsblad N°. 19) dienaangaande de vereischte informatien de commodo en incommodo moet worden beleid.

Zoo is het dat door deze van het gedane verzoek door CORNELIS VAN IERSEL, aan de Ingezetenen wordt kennis gegeven, met uitnoodiging, inzonderheid aan de bewoners van de huizingen naast aan de op te rigten *Huis- en Hoefsmederij* gelegen, om, ingeval iemand zich daartegen zou meenen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren, zullende het daarvoor worden gehouden, dat voor de toestemming zal zijn gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen of de reclames daar tegen twijfelachtig zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 16 Mei 1839

De ROY, vt.
Ter ordonnancie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den Mei.

– Der rust is niet verder gestoord en de hoofdstad heeft weder haar [illegible] weder gerustgesteld voelende, zoo hebben de [illegible] hunnen gang hernomen, zoodat men niet zeggen zou, dat de stad voor twee dagen het tooneel van eenen bloedigen opstand is geweest. De troepen zijn alle in hunne kwartieren teruggekeerd. Alleen zijn de posten van de nationale garde en van de linietroepen verdubbeld.

Het getal der personen in de conciergerie in voorloopige bewaring gesteld, bedraagt 202. Allen hebben reeds een eerst verhoor ondergaan. Het meerendeel der gearresteerden bestaat uit werklieden van allerlei beroepen; kunstdraaijers, schrijnwerkers, graveurs, kleermakers, metselaars, enz. Ondervraagd naar de redenen die hen tot opstand hebben aangezet, geven zij allen nagenoeg hetzelfde antwoord: dat zij zich in de onbijheid bevonden, toen zij door eenen troep gewapende lieden omgeven werden, die zij niet kenden, maar die hen dwongen een geweer te nemen, dat zij, uit vrees van kwade bejegening, opgevat hadden, en dat zij op die wijs te midden van den troep met de wapenen in de hand gearresteerd waren. Een enkele, de reeds gisteren vermelde *Barbes*, die niet op de plaats [illegible] is dat men rondgedragen heeft, maar die zwaar gekwetst als een der hoofden, in handen der troepen gevallen is, verklaart, dat de opstand, wat hem betrof, eene staatkundige worsteling was geweest, waarin hij als in openbaren oorlog met zijn vijand gehandeld had. — De arrestatie van *Blanqui* wordt tegengesproken. Behalve *Barbes* schijnt alzoo geen der aanleggers of chefs van den opstand in handen der justitie gevallen te zijn.

Omtrent het getal der dooden en gekwetsten blijven de opgaven nog zeer strijdig. De maarschalk *Gérard* heeft bij eene dagorder last gegeven om lijsten op te maken van het getal der dooden en gekwetsten, onder de nationale garde.

Men blijft nog voortgaan met het afgeven van mandaten tot inbewaringneming en het doen van huiszoeking. In den loop van gisteren zijn nog omtrent dertig lieden gearresteerd. Het aantal voorwerpen die tot stukken van overtuiging moeten strekken, is ontzettend groot en bestaat uit allerhande geweren, waarvan velen nog geladen zijn, munitie, patronen; voorts spreekt men van belangrijke brieven, lijsten, correspondentien enz. Buiten de gisteren vermelde proclamatie, die aanduidt dat de beweging het werk van dolzinnige republikeinen was, 't welk men overigens genoeg vermoeden kon, heeft men nog geen openbaren blijk tot welke staatkundige kleur deze ongehoorde opstand behoorde.

— Als een middel bij het oproer, om aan den tegenstand op de straten en in de huizen een spoedig einde te maken, heeft men ditmaal de troepen door een detachement pompiers doen verzellen gaan, die met bijlen enz. gewapend, de deuren der huizen openbraken waarin tegenstand geboden werd, om alzoo de troepen gelegenheid te geven terstond binnen te dringen. In de hoekhuizen werden vaste detachementen geposteerd, die van uit de vensters de beide straten bestreken en alzoo elke opwerping van barikaden en alle zamenscholingen verhinderden. Beide middelen zijn bevonden zeer aan het oogmerk te beantwoorden.

– De *Constitutionel* vermeldt, dat er door middel van den telegraaf bevelen naar Straatsburg, Rijssel en Lyon zijn gezonden, om verscheidene aangeduide personen te doen arresteren. Het gezegde blad spreekt van een uitgestrekt komplot, welks takken zich zoowel buitenslands als in de voornaamste departementale steden zou uitstrekken.

— Het kon niet missen of de jongste gebeurtenissen moesten in de dagbladen, bij het onderzoeken der oorzaken, aanleiding tot nieuwen twist geven. Het *Journal des Débats*, over hetgeen het dezwege reeds gezegd had aangevallen, wijst heden op nieuw die oorzaken aan: » Wij dachten wel – zegt dit blad – dat ons scherpe en beleedigende beschuldigingen zouden gedaan worden, bij gelegenheid van den republikeinschen aanval van 12 Mei, omdat wij een tip opgeligt hadden van den sluijer die de ellende van onzen staatkundigen toestand bedekt; ja, hebben wij gezegd, het zijn de dagelijksche vertoogen der partijen, het is de vermetelheid waarmede zij dagelijks den persoon en den naam des konings in de zaken wikkelen, hunne hardnekkigheid om op den troon de schuld te werpen der noodlottige gevolgen van de eerzucht van sommige lieden; het zijn al deze oorzaken die de regeringloozen in de meening hebben gebragt, dat zij zich slechts in de straten hadden te vertoonen, om meester van het koningschap te zijn.

» Wat wij voor twee dagen zeiden herhalen wij thans. Nogmaals zij het gezegd, het is het schaamteloos twistgeschrijf der oppositie die de hoofden op hol gebragt heeft, die de hoop der regeringloozen heeft aangewakkerd, die de aanleggers van den opstand een betreurenswaardig vertrouwen heeft ingeboezemd. Een bewind aldus in bres geschoten, een koningschap hoezeer in gevaar gebragt, scheen geen sterke borstwering meer over te blijven, om de bestormingen tegen te houden die den ondergang van onze monarchale maatschappijen zoeken te bewerken. De oproerlingen hebben op dezelve een aanval gedaan, met die kracht en stoutheid, welke de overtuiging van den uitslag geeft." Het *Journal* roept verder het gezond verstand in, opdat de misbruiken van de drukpers te keer worden gegaan.

— Tot vice-presidenten der kamer zijn benoemd geworden: de generaal *Jacqueminot* en de heer *Ganneron*.

— De *Moniteur* herhaalt heden morgen, hetgeen door het ministerieel Avondblad reeds gezegd werd, dat de nieuwe ministers de keus van het presidentschap der kamer, niet als eene kabinets-kwestie aangemerkt hebben, en dat men de benoeming aan de bijzondere gevoelens der leden overgelaten heeft. Deze verklaring heeft het gerucht versterkt, dat de ministers die tot het linker centrum behooren voor den heer *Thiers* hebben gestemd. Van den anderen kant had de maarschalk *Soult* verklaard, dat hij zijne demissie zoude geven indien de heer *Thiers* verkozen werd, terwijl men nu verzekert

dat de heeren *Duchatel*, *Passy* en *Teste* geneigd zouden zijn om hunne demissie te geven ten gevolge van de benoeming des heeren *Sauzet* tot het presidentschap der kamer. Ofschoon er vermoedelijk veel overdrevens in deze onderscheidene geruchten heerscht, wil men echter daaruit reeds opmaken, dat er weinig eendragt onder de nieuwe ministers heerscht, en hun diensvolgens geen lang bestuur van de zaken voorspellen. Het ministerie zelf zou weinig vertrouwen op zijne eigene krachten hebben, en uit dien hoofde in den jongsten kabinetsraad reeds het besluit hebben genomen, om gedurende de tegenwoordige zitting, alle staatkundige kwestien van eenig belang in de kamer te vermijden.

Men weet nog niet wanneer de kamer der gedeputeerden zich op nieuw zal vereenigen. Hoewel er, van Januarij af, bijna vijf maanden voor de werkzaamheden der kamer verloopen zijn, schijnt dezelve met weinig ijver vervuld om den verloren tijd in te halen en zal er waarschijnlijk ook niets anders, dan het budget afgehandeld worden.

— De kamer der pairs is heden als hof van justitie bijeengeweest, heeft zich competent verklaard in de haar opgedragene regtszaak en vervolgens eene commissie voor de instructie benoemd. Daarna zijn de pairs weder als wetgevende kamer vergaderd geweest en hebben zich met het ontwerp betrekkelijk de regtbanken van koophandel bezig gehouden.

— Bijzondere berigten uit Bayonne tot den 11den Mei, melden dat don *Carlos* zich den 9den nog te Durango bevond. De berigten uit het hoofdkwartier van *Maroto* gaan nog slechts tot den 7den, derhalve tot den dag voor de inneming van Ramales, zoo als gisteren door den telegraaf werd vermeld. Uit deze bijzondere berigten blijkt overigens dat de constitutionele troepen zich achter verschansingen in de positie voor Ramales gedekt hadden; dat zij in den namiddag van den 6den eene batterij op den grooten weg van Ramales, tegen de versterkte huizen dier plaats hadden willen opwerpen, doch in dit voornemen door het geweervuur der karlisten en van het fort Guardamino waren verhinderd geworden. Den 7den was deze batterij, echter op verderen afstand, toch aangelegd geworden. Voorts schrijft men in deze berigten, dat de constitutionele troepen in de gevechten van den 27sten en 30sten en niet minder door het koude en regenachtig weder veel geleden hadden.

De brigadier *Balmaseda* op last van *Cabrera* naar Kastilie gezonden, doorliep de omstreken van Burgos aan het hoofd van 1500 manschappen en 300 paarden, en had onder anderen twee kompagnien troepen, voor de koninklijke garde bestemd gevangen gemaakt.

— De post van Madrid was nog niet aangekomen.

— De uitslag der zitting van gisteren van de kamer der gedeputeerden heeft onder de speculanten veel onzekerheid verwekt. De daling heeft intusschen de overhand gehad van het oogenblik waarop het gerucht werd verspreid, dat de heer *Dufaure* zijne demissie genomen had. Voorts zeide men dat het Engelsch parlement zou ontbonden worden. De notering was heden (15 mei): 5 pCt. 111,20; 3 pCt. 81,45; Nap. r. 102; Sp. Ardoin 20; Rom L. 100⅝.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Mei.

Z. M. de Koning, alsmede H. K. H. prinses *Albert*, hebben eergisteren het paleis in 's Bosch betrokken.

— Naar men uit 'sHage verneemt zou dezer dagen door eene speciale commissie op nieuw overwogen zijn het plan, om in of bij Rotterdam een groot handels-entrepot op te rigten, in verband met een zijtak van den Arnhemmer spoorweg.

— Gisteren heeft te Amsterdam de jaarlijksche algemeene vergadering van het genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen plaats gehad. Nadat de voorzitter, de heer *Vaillant*, de vergadering met eene gepaste aanspraak geopend had, deed de heer *Warnsinck* voorlezing van het verslag en de heer *Ameshof* rekening en verantwoording. Uit het een en ander bleek, dat het getal der leden met 207 is vermeerderd; op 1 Januarij 1839 was hetzelve 3803. De algemeene ontvangst bedroeg *f* 101,980,46. Uitgegeven is in het laatste jaar *f* 12,809,61, zoodat het genootschap aan saldo en voorhanden fondsen bezit *f* 89,170,85. De zorgen van het genootschap hebben zich uitgestrekt over 3310 criminele en correctionele gevangenen. Van dezelve hebben 407 godsdienstig onderwijs genoten, 639 lezen, schrijven en rekenen geleerd [illegible] arbeid verschaft. Tijdelijk ondersteund zijn 338 ontslagenen; aan 93 der ontslagenen is een middel van bestaan bezorgd, hetwelk zes hunner zich onwaardig hebben betoond, terwijl de 87 overigen niets kwaads van zich doen hooren.

— Te Schiedam zou, den 15den dezer van de werf *de Nijverheid* der scheepsbouwmeesters *C. Gips* en *Zonen*, van stapel gelaten worden het fregatschip *Delft*, groot 500 lasten en bestemd voor de vaart op de Oost-Indie.

— Men meldt van Scheveningen, dat, door een visscher op de hoogte van Texel opgevischt en te Scheveningen aangebragt zijn 10 balen beschadigde hop, terwijl hij nog eene menigte dergelijke balen drijvende heeft gezien, doch dezelve niet heeft kunnen inhalen.

De belgische kamer van vertegenwoordigers heeft eergisteren de algemeene beraadslagingen over den Schelde-tol ten einde gebragt. De minister van openbare werken *Nothomb*, de vragen van den heer *Desmet* betrekkelijk het kanaal van Terneusen beantwoordende, verklaarde dat de schepen, die den tol op de Schelde hadden betaald, vrij van alle sluis- en brugge-regten op het gezegde kanaal zouden zijn, maar dat zij de daarvan geheel afgescheiden haven-regten zouden moeten betalen. Verscheidene sprekers hebben zich nog bezig gehouden met de kwestie van betaling van de verschillende regten en de uitzondering der terugbetaling aan Hollandsche schepen, waarvoor de heeren *de Foere* en *Donny* zich verklaarden, terwijl de heeren *Liedts*, *Lebeau* en *Pirmez* het stelsel van uitzondering bestreden. De minister van binnenlandsche zaken *Detheux* verklaarde aan het slot der zitting, dat in de voorgestelde uitzondering, naar de meening van het bewind, niets vijandelijks tegen Holland was gelegen, dat het alleen aan het bestuur niet billijk had toegeschenen, om aan Hollandsche schepen een tol terug te betalen die ten voordeele van Holland geheven werd. Voor het overige scheen het uit de gezegden van den minister te blijken, dat het bewind er juist niet op stond dat de voorgestelde bepaling gehandhaafd bleef. [illegible] De stemming [illegible] waarschijnlijk gisteren uitgebragt worden.

— Het rapport der centrale sectie over het ontwerp van de nieuwe regtsverdeeling der aan Belgie blijvende gedeelten van Limburg en Luxemburg is aan de leden rondgedeeld. Daarbij wordt voorgesteld om Limburg in twee arrondissementen te verdeelen, waarvan de regtbanken te Tongeren en Hasselt zouden gevestigd zijn.

— De schade door den brand van het stadje Stocken veroorzaakt, bedraagt 381,000 fr. Van de 198 verbrande huizen waren er 43 tegen 110,000 fr. verzekerd.

Z. M. de koning van Beijeren is den 4den dezer van Napels teruggekomen.

— De *Leipziger Allgemeine Zeitung* plaatst een berigt uit Konstantinopel van 24 April, volgens hetwelk, bij het vertrek der post, het gerucht zich aldaar verspreidde, dat een uit het leger aangekomen tartaar de tijding van het begin der vijandelijkheden met het Egyptische leger had aangebragt.

De Zuid-Duitsche bladen, wier berigten uit de Turksche hoofdstad slechts tot 18 April loopen, behelzen nog niets omtrent deze tijding, welke derhalve voorbarig schijnt te zijn.

— Berigten uit Konstantinopel van den 24sten April, door de *Augsburgsche Zeitung* van den 13den Mei medegedeeld, luiden dat men berigten van het leger onder *Hafis*-pacha had ontvangen, die niet zeer gunstig [illegible] den moed des Sultans weder ter nedergeslagen hadden. [illegible] dat de Sultan voor eerst van zijne oorlogzuchtige plannen [illegible]

Blijkens de Londensche bladen tot den 15den dezer, hebben lord *Melbourne* en zijne ambtgenooten, nadat de poging om een toryministerie tot stand te brengen, vruchteloos gebleven was, hunne bedieningen wederom aanvaard.

In de zitting van het Lagerhuis van den 13den dezer heeft sir *Robert Peel*, breedvoerige inlichtingen gegeven omtrent zijne handelingen tijdens hij door Hare Majesteit met de zamenstelling van een nieuw ministerie belast was, en omtrent de redenen, die hem genoopt hadden, om de hem opgedragen taak onvoltooid te laten. Daardoor is ten volle bevestigd, dat de pogingen van den heer *Peel* schipbreuk hadden geleden op de [illegible] der Koningin, om aan het verlangen van dien staatsman tot verwijdering van eenige der aanzienlijkste [illegible] te geven; een verlangen, waarvan de billijkheid [illegible] en grondwettigheid door den heer *Peel* [illegible] betoogd werd. Uit hetgeen de heer *Peel* [illegible] blijkt voorts dat H. M. slechts met veel leedwezen van hare vorige raadslieden had afscheid genomen; dat het ministerie *Melbourne* haar volkomen genoegen had gegeven, doch dat het, wegens deszelfs ontslag, noodzakelijk was geworden, tot de vorming van een nieuw bestuur over te gaan; dat H. M. zeer verlangde, dat de hertog *van Wellington* een belangrijken post in het nieuwe bestuur zou innemen; dat hij, sir *R. Peel*, niet twijfelde of de hertog zou daaraan voldaan hebben; dat echter eene zwarigheid was opgekomen, welke [illegible] tot zamenstelling van een bestuur hadden [illegible] dat dit was voortgesproten uit zijne, sir *Robert's*, meening, dat eenige verandering in het Huis van H. M. moest [illegible] gebragt; dat H. M. hem hierop echter had geschreven, [illegible] als strijdig met het gebruik en met haar gevoel [illegible] hierop gemeend had, zich niet verder met de taak tot zamenstelling van een bewind te mogen belasten, niet [illegible] om het behoud van deze of gene staatdame, maar omdat [illegible] een doorslaand bewijs faalde, dat de koningin volkomen vertrouwen in het nieuw bewind zou stellen. De in zeer gematigde bewoordingen vervatte rede des heeren *Peel*, werd met algemeene belangstelling aangehoord

en de spreker ontving van de verschillende zijden der vergadering menigvuldige blijken van achting.

Den volgenden avond heeft de hertog *van Wellington* in het Hoogerhuis soortgelijke inlichtingen gegeven.

Van de zijde van lord *Melbourne* en lord *J. Russell* is hoofdzakelijk aangevoerd, dat zij, het land zonder bestuur ziende, zich grondwettig verantwoordelijk rekenden, om het bewind weder te aanvaarden, ondanks alle moeijelijkheden die zich daartegen mogten opdoen.

De beide huizen zijn nu voor eenige dagen geadjourneerd. Den 27sten zal de verkiezing van een nieuwen president voor het Lagerhuis plaats hebben, daar de tegenwoordige zijn ontslag gegeven heeft.

— Dingsdag heeft er te Londen een groot diner ten hove plaats gehad, waaraan HH. KK. HH. de russische grootvorst-troonopvolger en Prins *Hendrik* der Nederlanden het korps diplomatiek, de ministers en vele andere genoodigden deel namen.

Zaturdag heeft graaf *Pozzo di Borgo* eene groote partij aan den Grootvorst en Prins *Hendrik* gegeven. Dien dag hebben de beide Prinsen ook het arsenaal te Woolwich bezocht en de artillerie-manoeuvres der aldaar gestationeerde troepen bijgewoond. In de barakken der artillerie is de beiden Prinsen een *dejeuner à la fourchette* aangeboden, waaraan den Prinsen en hun gevolg en vele voorname officieren deel namen. De grootmeester der artillerie sir *H. Vivian* stelde eerst een toast in aan de koningin en daarna een aan den russischen grootvorst, waarop deze opstond, en in de engelsche taal voor de hem bewezen eer bedankte en vervolgens een dronk op de officieren van het britsche leger en in het bijzonder op die van het artillerie-korps instelde. De doorluchtige reizigers hebben vervolgens het hospitaal van Greenwich bezocht. Men verwachtte dat de beide Prinsen ook de harddraverijen te Epsom zouden bijwonen.

Den 14den zijn de Grootvorst en Prins *Hendrik* in de vergaderingen der beide Huizen van het parlement tegenwoordig geweest.

— Ter Londensche beurs van den 14den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 93⅝; Ned. 2½ pCt. 56; dito 5 pCt. 102⅞; Sp. Ardoin 19⅞; Portugal 21 drie achtste.

ENGELAND.

De val van het ministerie Melbourne is zoo onverwacht geweest, heeft ten oorzaak een zoo gewigtig beginsel, als dat der opheffing der constitutie op Jamaica, is het gevolg van eene zoo krachtvol uitgedrukte meening over den gang der staatszaken in Engeland, dat het niet te verwonderen is, dat lord Melbourne gemeend heeft met al de leden van het kabinet hunne portefeuilles te moeten resigneren; daar toch de eenige stem, die zij in de kamer hadden, geenszins een zoodanige was, als waarop ministers die de integriteit der Engelsche staatsregeling steeds voor oogen moeten hebben, zich verlaten kunnen. Maar met dat al is het meer bevreemdend, dat de [illegible] om aan de [illegible] koningin Victoria de aangebodene demissie niet aangenomen. Het voorval dat daartoe aanleiding heeft gegeven, is van gewigtiger gevolgen, dan men welligt denken kan. De last aan sir Robert Peel opgedragen om een nieuw kabinet te vormen, was gewis de opvolging van eenen goeden raad, gegeven door een man die in ervaring grijs geworden is; en eene onpartijdige beoordeeling van den gang der Engelsche binnen- en buitenlandsche staatkunde in de laatste jaren, moet ieder overtuigen, dat Engeland zich evenmin te beroemen heeft op binnenlandsche rust en tevredenheid met het staatsbestuur; en dat de buitenlandsche staatkunde geene aanleiding geeft, om het Engelsche stelsel en de wijze waarop het wordt doorgedreven, grondhartiglijk goed te keuren. Sir Robert Peel heeft aan zijn last voldaan; maar hij heeft op eene blinde klip gestooten, die, volgens de bladen van zijnen aanhang, met voordacht hem heeft doen schipbreuk lijden in zijne onderneming. Al mogt het waar zijn, dat de koningin van Engeland de woorden zoo gebezigd hebben die de Courier haar in den mond legt, [illegible] voor zoo verschoond zijn. Indien een souverein alleen naar zijn verlangen kon regeren in een constitutioneel geregeerd wordend land, dan zou veelal die constitutie een hersenschim worden; maar een souverein behoort hoogere begrippen te kennen dan die van persoonlijke belangen, en vooral hoogere dan die van persoonlijke toegenegenheid. De belangen van het land moeten het naast aan het hart liggen van elken souverein. Wil men zien hoe dit in praktijk kan gebragt worden, dan verwijzen wij op de regeringwijze van onzen koning, die zoo menigmalen zijne bijzondere denkwijze en belangen in moeijelijke tijdsgewrichten heeft ten offer gebragt aan het welzijn van het Vaderland. Met reden vroeg sir Robert Peel dat eenige staatdames der koningin verwijderd werden van het hof, en zulks laat zich zeer goed verklaren. Hoe toch zal een minister, wiens gevoelens de koningin niet ten volle kan toegedaan zijn, verantwoordelijk zijn wanneer de vorstin, die de ontworpene maatregelen sanctioneren moet, onder den invloed staat van staatdames, die geheel andere beginselen zijn toegedaan. Die vraag is ook geene nieuwigheid; Lord Grey vorderde bij den dood van Perceval, de verwijdering van drie groot-officieren des konings George III, en het verzoek van dien vorst om die dienaren bij zich te mogen houden, werd afgeslagen. — Spoediger dan de heer Lamartine het zich voorstelde, vervulde een onbetwistbaar feit op den 9den Mei, hetgeen hij op den 8sten dier zelfde maand in de kamer der afgevaardigden zoo nadrukkelijk zeide, toen hij de valschheid der betichting, aantoonde alsof de kroon de oorzaak was van de langdurige ministeriele crisis. »Een constitutioneel Vorst heeft noch vrienden, noch vijanden in zijnen Raad. Hij heeft verantwoordelijke ministers en anders niet. Pitt was geenszins de vriend van George III; Fox nog minder; Canning was de persoonlijke vijand, de vijand van den huize van George IV. Waartoe toch vriendschap of vijandschap? De ministers zijn constitutionele voorwerpen, die men bezigen *moet* zoolang als zij dienstig zijn en nut stichten; maar men is niet gehouden, om deze boven anderen voor te trekken of lief te hebben. Dit hadde, naar ons inzien, ook de koningin van Engeland moeten bedenken; en men mogt haar, even als Lamartine aan de kamer der afgevaardigden, kunnen toevoegen: Ik bezweer U, laat ons te rade gaan met onze Vaderlandsliefde en niet met onze eigene begeerten! — Indien de koningin bij eene dergelijke denkwijze blijft volhouden, het moge een wijl nog goed gaan, op den duur kan het niet; en wij herhalen het, de pligtvervulling van een souverein, als hij even als een burger of onderdaan in alles naar verlangen kon te werk gaan, zou gemakkelijk en benijdbaar zijn; maar dan zou hij ook slechts een alledaagsch mensch wezen. Maar een souverein, die zich geroepen voelt om pligt aan genegenheid op te offeren, toont, al is dan zijne hooge roeping minder benijdenswaardig dan die eens vergeten burgers, dat hij ook in de zedelijke wereld meerder is, dat hij een groot en verheven sterveling is, waardig om de edele taak te vervullen, die hem door den Alregeerder is toevertrouwd.

BOEKBESCHOUWING.

Museum voor Jonge lieden, uit den beschaafden stand. te Dordrecht, bij P. Los, Gzn. 1839. In 12vo.

Dit door den Heer van Spall, onder medewerking van eenige lettervrienden uitgegeven *Museum* belooft, naar den inhoud te oordeelen, veel goeds voor het vervolg. Wij hebben voor ons het 2de stukje des eersten deels en hebben hetzelve met genoegen doorloopen. Stijl en inhoud bevielen ons wel; en daar de uitgever gepoogd heeft om door goed papier zindelijke druk, en vrij goed bewerkte plaatjes dit Museum ook door het uiterlijk voorkomen aanbevelenswaardig te maken, wenschen wij gaarne aan die verdienstelijke onderneming, om nuttige uitspannings lectuur voor jonge lieden uit den beschaafden stand [illegible] Indrukwekkend is de *[illegible]*, waaruit wij als een algemeen nut het volgende afschrijven: »Nog weten wij niet, langs welken weg de Heer u leiden, wat u bejegenen zal, waar gij in de wereld komen zult. Der eene zal het goed, der andere kwalijk gaan. Geenerhande berekening is hier op te maken. Die, voor welke zich de schoonste uitkomsten scheen te openen, vonden dikwerf rampen en verdriet; terwijl zij, die de toekomst met angst en vrees te gemoet traden, vaak rozen op haren weg ontmoeteden, aan welke zij niet gedacht, op welke zij niet gehoopt hadden. Maar hoe dit ook wezen moge, hetzij bloemen der vreugd op u pad ontspruiten, hetzij doornen uwen voet kwetsen, niets zal u overkomen, of het zal ten uwen beste wezen; onder dit alles zal de Heer met u zijn, en zich door u laten vinden, en met Hem zult gij nog kunnen juichen in het grootste leed der aarde. Dat geloof hebt gij beleden, en daarin moet gij u nog dagelijks versterken. Het is toch met de godsdienstige kennis, even als met de wetenschappelijke: wat niet geoefend wordt, verzwakt. Bidt dan u dan van alle hulpmiddelen, die Gods liefde u aanbiedt."

177ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Derde Klasse.

5de Trekking: N°. 680, een prijs van ƒ 1000.
6de. —— N°. 20923, een prijs van ƒ 1000; N°. 12828, ƒ 1000;
N°. 8978, een premie van ƒ 2500.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (16 *Mei*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 56 een zestiende, 55⅞; dito 102⅞, ¼, drie zestiende; Kansb. 27 een zestiende, drie zestiende; Amort.-Synd. 4½ pCt. 94 dertien zestiende; Handelm. 182,¼,⅛,¼; O. Indie 98 dertien zestiende, ⅞; Rijnspoorweg 102½-¾; Haarl. dito 110; Ardoins 18⅝; Roebels 6 pCt. 69¾.

*** De HOOFD-AGENT van de NEDERLANDSCHE ALGEMEENE VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ tegen HAGELSCHADE op de VELDGEWASSEN, herinnert bij deze de LANDBOUWERS, dat men zich ten zijnen Kantore te *Breda*, even als de vorige jaren, en bij deszelfs Heeren Correspondenten ten Plattenlande, kan vervoegen en tegen gevaar voor den HAGEL op de OOGST, als OLIE-ZAAD, VLAS, BOEKWEIT, enz., kan verzekeren.

Het is overbodig het nuttige en doelmatige dezer Verzekering aan te bevelen, men herinnere hun slechts het vorige jaar, waar in een oogenblik het vooruitzigt van den Landman door den HAGEL vernietigd werd en zijne hoop op eenen gelukkigen OOGST vervlogen was.

BREDA, 15. Mei 1839. BREEKPOT.

Op nader te bepalen dag, zal, in de maand Junij 1839, in het openbaar worden Verkocht:

De HEERLIJKHEID *ECK en WIEL*, in *Gelderland*, met ADELIJK KASTEEL, THIJNSEN, PONTVEER over den *Rhijn*, BINNENLANDEN en UITERWAARDEN, groot nagenoeg 90 Bunders.

VERPACHTING

VAN RUIM 415 BUNDERS

HOOILAND.

De Notaris VAN DER ELST, ter Residentie van *Werkendam*, zal, over het saizoen 1839, publiek Verpachten, om *tweemaal* te Hooijen:

Op *Dingsdag* den 21. Mei 1839, des namiddags om 2 ure, ten Herberge van A. VERDOORN, te *Werkendam*.

Ongeveer 25 Bunders zeer goed HOOILAND, gelegen onder *Werkendam*, op den Kop van den *Ouden Wiel*, in 2 perceelen.

Ongeveer 13 Bunders zeer goed HOOILAND, genaamd *de Hooikens*, mede gelegen onder *Werkendam*.

Ongeveer 22 Bunders extra goed HOOILAND, genaamd *de Ruigtens*, gelegen onder *Sliedrecht*, in 3 perceelen.

14 Bunders, 25 Roeden extra goed HOOILAND, op den *Galeiwaard*, gelegen onder *Werkendam*, nabij den *Kalverwaard*, zijnde hoog omkaad, in 3 perceelen.

11 Bunders zeer goed HOOILAND, op den *Groeningswaard*, gelegen als voren, nabij den *Kalverwaard*, in 2 perceelen.

Ruim 43 Bunders zeer goed HOOILAND, op den *Thomaswaard*, gelegen onder *Werkendam*, naast de *West-kil*, in 6 perceelen.

Ongeveer 10 Bunders HOOILAND, gelegen op het nieuw aangelegd Poldertje, nabij den Polder *Steenemuur*, onder *Werkendam* en *Dussen*, in 3 perceelen.

En de KADE, gelegen om het Poldertje genaamd *Havermannegoed*, op de *Bakkers-Kil*, onder *de Werken*.

Op *Donderdag* den 23. Mei 1839, des namiddags om 2 ure, ten Herberge van CHRISTIAAN BRETZ, te *Werkendam*.

58 Bunders extra goed HOOILAND, op den Polder genaamd *Kraainest*, gelegen onder *Werkendam*, tusschen *de West-* en *Sneepkil*.

60 Bunders extra goed HOOILAND, op den hoog omkaden polder *den Kievitswaard*, gelegen onder *Werkendam*.

En een BUITEN-POLDERTJE, genaamd *de Nes*, groot 3 Bunders, 68 Roeden, 30 Ellen, gelegen aan de Haven, onder *de Werken*.

En op *Woensdag* den 29. Mei 1839, des namiddags om 2 ure, in het Huis, staande op den Polder *Hardenhoek*, gelegen onder *Werkendam*.

Ongeveer 48 Bunders extra goed HOOILAND, gelegen op den gemelden hoog omkaden polder *den Hardenhoek*, in perceelen.

Ruim 50 Bunders extra goed HOOILAND, op den hoog omkaden polder *den Heynst*, onder *Sliedrecht*, in 7 perceelen.

8 Bunders, 80 Roeden extra goed HOOILAND, op de Poldertjes genaamd *Hond* en *Kat*, gelegen langs het Vaarwater tegen over den Polder *Hardenhoek* en den Kop van het Eiland *Dordrecht*, mede in 4 perceelen.

5 Bunders, 14 Roeden mede extra goed HOOILAND, genaamd *L. Bos*, gelegen in den *Meerkotenest*, tegen over de Kerk van *Sliedrecht*, in 2 perceelen.

24 Bunders zeer goed HOOILAND, gelegen in den *Meerkotenest* voornoemd, genaamd *Suilen polder*.

3 Bunders HOOILAND, gelegen op *Huibert de Baatsplaat*, mede tegen over de Kerk van *Sliedrecht*.

En omtrent 16 Bunders bijzonder goed HOOILAND, gelegen onder *Werkendam*, op den benedensten *Kievitswaard*, bijgenaamd *het Jagertje*.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris VAN DER ELST, te *Werkendam*.

VOLKSGENEESKUNDE.

Van alle ziekten, welke het menschelijk geslacht kwellen, is Huiduitslag de meest gewone en de meest gevaarlijke, en evenwel wordt geene met meer ligtvaardigheid en zorgeloosheid behandeld. De aan de natuur overgelaten wordende huid-varigheid geneest nooit; zij verandert van gedaante, van zetel, maar de kwade stof blijft inwendig bestaan; zij bederft en verkankert het bloed, dat, als vloeibaar vleesch, het beginsel en de ziel van het fisieke leven is; en, ofschoon huiduitslag deszelfs slagtoffers niet doodt, doet dezelve hen uitdroogen, bederven en hun zelven en anderen tot last zijn. Onderscheidene heilmiddelen zijn van tijd tot tijd met hoogdravende aanprijzing rondgevent, doch ook weder verlaten geworden. Slechts een, eenig heeft het verdiende algemeene gebruik blijven genieten, omdat het de oorzaak van het kwaad wegneemt, zonder dat zulks zich immer weder vertoont. Dit middel is de ROB-RÉGÉNATEUR (*) van den geneesheer GIRARDEAU DE ST. GERVAIS, doctor der faculteit te *Parijs*, lid van het genootschap der fisieke wetenschappen in *Frankrijk*, en gedurende vele jaren bekend door zijne anti-siphilitische geneeswijze. Dit middel geneest radicaal varigheid en uitslag van de huid, alsmede alle chronische ongesteldheden, die uit gal, het slijm, of de scherpheid der vochten ontstaan. Het is inzonderheid dienstig voor het genezen van puisterigheid, verouderde schurft, witte vloed, zweren, weerbarstige vloeijingen, ontaarde siphilis, graveel, moeijelijke waterlozing, enz. Deze doeltreffende behandeling, die in overeenstemming is met den voortgang der genees- en kruidmengkunde, moet niet worden verward met zekere palliatieven, die door geheel onkundigen aan de ligtgeloovigheid van het publiek worden aangeboden; te meer, naardien de uitvinder zijne geneeswijze regelt naar gelang van den ouderdom, het geslacht en het temperament van ieder, die hem raadpleegt. — Mad. *du* P., 50 jaren oud zijnde, zag plotseling op onderscheidene deelen van haar ligchaam, met name op het voorste gedeelte der beenen en achter de ooren, vrij hevigen roozig-schilferachtigen [illegible] te voorschijn komen. Ten bestrijding van dit euvel gebr[illegible] anti-dartreux van den heer G. DE ST. GERVAIS, gepaard van [illegible] en eenen daaraanvoegenden leefregel; binnen kort tijdsverloop [illegible] (geteekend) TOURQUETY, adjunct. Ik ondergeteekende [illegible] dat Mad. S. wonende te *Bordeaux*, lijdende aan witten vloed, welke haar in eenen alleronaangenaamsten toestand hield, daarvan geheel en al ontheven is geworden door het zuiveringsmiddel van den geneesheer G. DE ST. GERVAIS. *Bordeaux*, 12 Maart 1829 (geteekend) MANSEL. — Gezien voor legalisatie van de handteekening des heeren MANSEL, de kommissaris van Policie (geteekend) MAREAU. Mlle *la* H., gedurende bijna vier jaren gekweld wordende door eene groote puist aan de kin, met verscheidene kleinere puisten, en welke aan verschillende behandeling hadden weerstand geboden, heeft er in bewilligd om de *Rob anti-dartreux* te gebruiken, waardoor zij dan ook welras van die akelige plaag werd verlost (geteekend) PERPIN, apotheker te *Tarascon*. Gezien voor legalisatie der naamteekening (geteekend) MALLET, adjunct. — De heer L., gekweld door puistachtigheid in de gewrichten, en tot dus verre alles aangewend hebbende, om zich van dit akelige euvel te bevrijden, vroeg eenen geneesheer om raad, wat hij dacht van de plantaardige zuiverings *Rob* van den geneesheer G. DE ST. GERVAIS, en of hij van oordeel was, dat het gebruik daarvan hem in zijnen toestand van nut konde wezen. Ten gevolge van het goedkeurend antwoord des geneesheers, deed deze hem in September de behandeling ondergaan, waarvan de uitslag geheel boven zijne verwachting was (geteekend), VOITURET, apotheker te *Dyon*, rue de condé. Voor legalisatie der handteekening, de Maire der stad *Dyon* (geteekend) VILLEDIEU DE FORET.

(*) De Rob régénateur van het bloed en de pommade anti-dartreuse van den geneesheer G. DE ST. GERVAIS, zijn te bekomen, bij alle Drogisten en Apothekers, te weten: Wed. MASTENBROEK, te *Amsterdam*; J. H. ROBIJNS, te *Deventer*; VAN OZELS, te *Vlissingen*; PROSPER, te *'s Hage*; VAN HARINXMA, te *Leeuwarden*; [illegible] & C., te *Rotterdam*; L. KRAY, te *Groningen*; L. CUYPERS, te *Helmond*; VAN WAESBERGE, te *Hoorn*; VAN DER SCHAAF, te *Schiedam*; LE COINTRE Fils, te *Goes*, allen welke gratis een berigt afleveren om zich zelf van de chronische ongesteldheden te genezen. Ook kan men zich per Brief tot den geneesheer zelven, rue Richer N°. 6 Bis, te Parijs wenden; de Heer GIRARDEAU geeft zijn raadgevend antwoord om niet.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers